

60-71 Aylık Çocukların İnce Motor Beceri Düzeylerinin Yaş ve Cinsiyet Değişkenleri Açısından İncelenmesi

Araştırma Makalesi / Research Article

 Emrullah Can YAVUZ, Kırklareli Üniversitesi
 Mehmet GÜNEY, Kırıkkale Üniversitesi
 Taşkın TAŞTEPE, Ankara Üniversitesi

Öz

Bu çalışmada, 60-71 aylık çocukların ince motor beceri düzeylerinin yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evren ve örneklemini, 2019-2020 eğitim öğretim yılında Ankara ili Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi anaokullarına devam eden 60-71 aylık toplam 80 çocuktan oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, Kalıpçı Söyler (2019) tarafından 48-72 aylık çocukların ince motor becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla geliştirilen İnce Motor Beceri Ölçme Aracı kullanılmıştır. Araştırma verilerinin normal dağılıma uygunluğu test edilip verilerin normal dağılım gösterdiği belirlendikten sonra parametrik testler kullanılarak analizler yapılmış, cinsiyet ve yaş değişkeni için bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda çocukların ince motor becerilerinin yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığı, yaşın artmasıyla birlikte ince motor beceri puanlarında da artışın meydana geldiği belirlenmiştir. Cinsiyete göre kız ve erkek çocuklarının ince motor beceri puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

İnce Motor,
Okul Öncesi,
Yaş,
Cinsiyet.

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 18.09.2020
Kabul Tarihi: 11.12.2020
E-Yayın Tarihi:
25.06.2021

Investigation of Fine Motor Ability Levels of 60-71 Month-Old Children in Terms of Age and Gender Variables

Abstract

In this study, it was aimed to investigate the fine motor skill levels of 60–71-month-old children in terms of age and gender variables. The study group consists of 80 children of 60-71 months who attend official kindergartens affiliated to Ankara Altındağ District National Education Directorate in the 2019-2020 academic year. As a data collection tool, the Fine Motor Skill Assessment Tool, developed by Kalıpçı Söyler (2019) to evaluate the fine motor skills of 48-72 months old children, was used. After determining that the data showed normal distribution, analyzes were made using parametric tests, and independent samples t-test was applied for gender and age variables. As a result of the study, it was determined that children's fine motor skills differ significantly according to age and determined that with increasing age, an increase in fine motor skill scores occurs. Also, according to gender, it was found that there was no significant difference between the fine motor skill scores of girls and boys.

Keywords

Fine Motor,
Preschool,
Age,
Gender.

Article Info

Received: 09.18.2020
Accepted: 12.11.2021
Online Published:
06.25.2021

Giriş

İnce motor beceriler çizim yapmak, yazı gereçlerini kullanmak, nesnelere hareket ettirmek ya da bir enstrüman çalmak için küçük kas koordinasyonu gerektiren davranışları içeren beceriler olarak tanımlanmaktadır (Houwen vd., 2009). Vücut bölümlerindeki küçük kas gruplarının kontrolünde olan ince motor beceriler, hareket, duyuşsal algı ve dikkat becerileri ile işbirliği yaparak çeşitli görevleri yerine getirme yeteneği olarak da ifade edilmektedir. Farklı becerilerin iç içe geçtiği bu iş birliği süreci bireyin sadece motor gelişimini değil diğer gelişim alanlarını da etkilemektedir (Wei, 2016). Bu nedenle ince motor beceriler, motor gelişimin yanı sıra akademik beceriler ve sosyal-duygusal gelişim gibi gelişimin diğer alanlarının da ayrılmaz bir parçasıdır. Okul öncesi dönemde çocuklar içinde buldukları gelişim döneminin gerekliliği olan bu becerileri geliştirmekte; okulda, evde, oyun parkında bu becerilerini kullanarak dünyayı ve çevrelerini keşfederek bilgi toplamaya başlamaktadır (Payne ve Isaacs, 2017). Zoghi, Gabbard, Shojaei ve Shahshahani (2019) araştırmalarında ev ortamında motor becerileri desteklenen çocukların bilişsel ve sosyal becerilerinde de pozitif etkiler meydana geldiği sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmalar da okula hazırbulunuşluk açısından önemli olan ince motor beceriler için destekleyici eğitim ortamı ve zengin uyarıcı çevre oluşturarak çocukların erken dönem öğrenme deneyimleri yaşamalarının önemini ortaya koymaktadır.

İnce motor beceriler sadece okul öncesi dönemde değil ilkököl yıllarında da çocukların öğrenme deneyimleri yaşamalarına eşlik eden bir beceridir. Okul öncesi dönemden ilkököl dönemine geçildiğinde öğrenme deneyimleri yine önemli ölçüde motor becerilere dayanmaktadır. Pekdoğan (2018)'nın sınıf öğretmenlerinin okul olgunluğu ile ilgili okul öncesi eğitimden beklentilerini incelediği araştırmasında, öğretmenler ince motor becerilerin okul yıllarında kazanılacak becerilerin önemli bir parçası olduğunu bu nedenle okul öncesi dönemden itibaren desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Akademik öğrenmenin ön planda olduğu ilkököl döneminde çocuklar; kalem tutma, harfleri ve rakamları makasla keserek çıkartma, boncukları ve taşları sayarak hareket ettirme gibi küçük kas becerilerine dayalı çeşitli etkinlikler yapmaktadırlar. Okul hazırbulunuşluğunu ifade eden bu beceriler çocukların motivasyonlarını etkilemekte, bu becerilerinde zayıflık olan çocuklar hayal kırıklığı yaşayarak olumsuz duygular geliştirebilmektedirler. İnce motor alanda yaşanan güçlükler çocuklarda motivasyonun azalmasına bağlı olarak öğrenmede zorluk çekmelerine ve akademik başarıda düşüklüğe neden olabilmektedir (Ericsson, 2008). Dinehart ve Manfra (2013) ekonomik açıdan dezavantajlı olan okul öncesi çocuklarının ince motor becerilerinin daha sonraki akademik becerilerini yani ilkököl yıllarındaki performanslarını etkileyip etkilemediğini inceledikleri araştırmalarında, çocukların yazma ve nesne kontrolü gibi ince motor becerilerinin ilkököl düzeyindeki akademik becerileri üzerinde etkili olduğu ve öğrenmelerini etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Benzer sonuçlar başka araştırma

sonuçları ve metaanalizler ile de kanıtlanmış ve çocukların ince motor becerileri ile bilişsel becerileri arasında güçlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Payr, 2011; Vander Fels vb., 2015; Woll ve Everke, 2007). Grissmer, Grimm, Aiyer, Murrah ve Steel (2010) yaptıkları araştırmalarında, çocukların dikkat ve ince motor becerilerini geliştirecek uygulamalara daha fazla yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca çocukların çevresel deneyimler yaşamalarının ve çevrelerini keşfetmelerini destekleyecek ortamlar oluşturulmasının önemini vurgulamışlardır.

Gelişimsel süreç ve öğrenme deneyimleri sonucu bilişsel becerileri gelişen çocuklar, çevrelerinde var olan nesnelere inceleme, araştırma ve keşfetme süreçlerine daha aktif şekilde katılmaktadır (Berk, 2012). Çocuklar çevrelerinde olup biteni incelerken ya da nesnelere temas kurarken deneyimledikleri motor beceriler, aynı zamanda büyüme ve gelişmenin de etkisi ile değişen ve gelişen becerilerdir. Büyüme ve gelişme ile birlikte bir dizi ortak süreçlerden geçmekte olan çocuklarda bireysel farklılıklarla beraber bilişsel, dil, motor ve sosyal-duygusal gelişim gibi alanlarında değişimler ve bireysel yetenekler ortaya çıkmaktadır. (Haywood ve Getchell, 2019). Gelişimin tüm alanlarında olduğu gibi ince motor beceriler üzerinde de büyüme ve gelişmenin önemli etkisi vardır. Çocuklar yaşları ilerledikçe, ince motor becerilerde kendilerinden beklenen gelişimsel görevi yapabilecek olgunluğa erişmekte ve bu beceri alanları ile ilgili deneyimler yaşayıp, çevresel destek ve uyaranlara maruz kaldıkça bu beceriler üzerindeki kontrol ve yetkinlikleri de artmaktadır (Payne ve Isaacs, 2017). Çocuklarda kalem tutma becerisine gelişimsel açıdan bakıldığında; ilk önce kalemi dört parmağı ve baş parmağıyla sararak tutan çocuk olgunlaşma ve büyüme ile birlikte kasları üzerindeki kontrolünü artırarak baş parmak, işaret parmağı ve orta parmağını kullanarak bu becerisini daha gelişmiş bir harekete doğru götürmektedir (Gabbard, 2014). Büyüme ve gelişmenin ince motor beceriler üzerindeki etkisi araştırma sonuçlarına da yansımaktadır. Taştepe ve Köksal Akyol (2019), çocukların yaşları ilerledikçe ince motor becerilerinin de arttığı sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Usbaş (2020) da araştırmasında çocukların yaşına bağlı olarak ince motor becerilerinin arttığını, çocukların yaşlarının ilerlemesine bağlı olarak ince motor becerilerinin geliştiği sonucuna ulaşmıştır. Hindistan'da yapılan bir araştırmada çocukların yaşları ile ince motor beceri puanları arasındaki ilişki incelenmiş ve yaşın ince motor beceri puanlarını açıklamada anlamlı bir yordayıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Manna, Pal ve Dhara, 2018). Brezilya'da 3-6 yaş arasındaki çocukların motor becerilerinin incelendiği bir araştırmada da ince motor beceri puanlarının yaşa bağlı olarak değiştiği sonucu elde edilmiştir (Dourou, Komessariou, Riga ve Lavidas, 2017).

Büyüme ve olgunlaşma motor gelişim sürecinin şekillendiren önemli bir faktör olsa da tek başına yeterli olarak görülmemelidir. Çocukların olgunlaşma ve hazırbulunuşluk düzeylerine göre motor becerilerinin desteklenmesi motor gelişim açısından kritiktir. Gelişim süreci içerisinde çocuklara

sunulan uyaranlar ve çevresel destekler kültüre, yaşam koşullarına göre farklılaşmakta ve hatta bu farklılaşmalar cinsiyet faktörünü de içine alarak şekillenmektedir (Çoknaz, 2017). İnce motor beceriler ile ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında kız çocuklarının erkeklere göre ince motor becerilerde daha yetenekli olduğunu ortaya koyan araştırmalar (Dourou vd., 2017; Kıvanç, 2020; Silva vd., 2018; Usbaş, 2020) olmakla beraber kız ve erkek çocuklar arasında anlamlı farklılıklar olmadığını ortaya koyan araştırmalar da bulunmaktadır (Suggate, Stoeger ve Pufke, 2017; Qi vd., 2018). Kıvanç (2020), ailelerin genellikle kız çocuklarına daha pasif ve ince motor beceriler içeren sorumluluklar verdiğini ve bu yönde beklentiler içerisinde olduklarını, erkek çocuklarına ise büyük kaslarını kullanmaya yönelik ve daha aktif katılım gerektiren sorumluluklar verdiklerini, dolayısıyla da cinsiyetler arasında farklılıklar meydana geldiğini ifade etmiştir. İlgili literatür incelendiğinde çevresel koşulların etkisi göz önünde bulundurularak kız ve erkek çocuklarının eşit koşullarda, benzer şekilde desteklendiği durumlarda ergenlik dönemine kadar cinsiyete bağlı olarak farklılaşmanın ortaya çıkmayacağı ancak gelişime bağlı olarak ergenlik döneminde kız ve erkeklerin fizyolojik fonksiyonların değişmesiyle birlikte farklılıkların meydana gelmeye başlayacağını belirtildiği görülmektedir (Çoknaz, 2017). Ortalama 3 yaş dolaylarında erkeklerin koşu, atlama, atma gibi becerilerde, kızların ise ince motor, denge, esneklik gibi alanlarda daha iyi oldukları ifade edilmektedir. Ortaya çıkan farklılıkların cinsiyetler arasındaki biyolojik ve fizyolojik farklılıklardan kaynaklandığı belirtilmekle birlikte çevresel faktörlerin de birincil rolünün olabileceği vurgulanmaktadır (Gabbard, 2014). Büyüme, olgunlaşma ve kültürel etkenler bir araya geldiğinde gelişimin diğer alanlarında olduğu gibi motor beceriler üzerinde de farklılıklar oluşturduğu görülmektedir. Bu araştırmada, okul öncesi dönem ve sonrasındaki ilkökul yıllarında çocukların akademik, sosyal ve duygusal gelişimleri ve performansları üzerinde etkili olan ince motor becerilerin büyüme, olgunlaşma ve kültürel faktörler bağlamında yaşa ve cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçladığından betimsel araştırma türlerinden tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiş kesitsel bir araştırmadır. Araştırmanın zamanla ilişkisi açısından bir seferde ölçülen ve araştırmanın gerçekleştirildiği döneme ait verileri içermesi tarama araştırmalarının alt türlerinden kesitsel araştırma olma özelliğini açıklamaktadır (Büyüköztürk vd., 2016).

Evren-Örnekleme

Araştırmanın evreni, 2019-2020 eğitim öğretim yılında Ankara ili Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi anaokullarına devam eden 60-71 aylık çocuklardan oluşmaktadır. 2018-2019 yılı eğitim istatistiklerine göre Altındağ ilçesinde Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı 14 anaokulu

bulunmakta ve bu okullarda 5 yaş üzeri toplam 804 çocuk eğitim almaktadır (Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019). Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında, Cohen, Manion ve Morrison (2007)'nin farklı büyüklükteki popülasyonlar için örneklem büyüklüğü çizelgesi esas alınmıştır. Çizelgeye göre 800 kişi % 95 güven düzeyi (% 5 hata payında) kapsamında 260 kişi ile temsil edilmektedir. Ancak yaşanan COVID-19 pandemi koşullarından kaynaklı istenen örneklem sayısına ulaşamamıştır. Okulların kapandığı tarihe kadar 3 anaokulunda 60-71 ay içerisinde olduğu tespit edilen toplam 80 çocuk araştırmanın çalışma grubunda yer almıştır. Çocukların %42,5'i (n=34) kız, %57,5'i (n=46) erkektir. Çocukların aylara göre yaş aralıkları incelendiğinde ise 60-65 aylar ve 66-71 aylar arasında eşit sayıda çocuk yer almaktadır. Çocukların yaş ortalaması 65,5 ay (SS=3.54) olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Kalıpçı Söyler (2019) tarafından geliştirilen ölçme aracı, 48-72 aylık çocukların ince motor becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Tek faktörlü bir yapıya sahip olan ölçme aracında 26 madde bulunmaktadır. Ölçme aracının puanlanmasında her bir maddeye 2 puan (becerinin istenilen nitelikte gerçekleşmesi), 1 puan (becerinin bir bölümünün gözlenmesi), 0 puan (becerinin hiç gözlenmemesi) verilerek değerlendirme yapılmaktadır. Ölçme aracı; uygulama formu, değerlendirme formu, değerlendirmede kullanılacak iki boyutlu çizimler, üç boyutlu materyaller, kâğıt, kalem ve makastan oluşmaktadır. Ölçme aracı her çocuk ile bireysel olarak uygulanmakta; uygulamalar yaklaşık yarım saat sürmektedir. Ölçme aracına ait hesaplanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0.91'dir (Kalıpçı Söyler, 2019). Yapılan bu araştırmada elde edilen Cronbach alfa katsayısı 0.80'dir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada öncelikle veri toplama aracının kullanımına yönelik araştırmacıdan izin alınmıştır. Daha sonra araştırmanın yapılacağı Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli kurum izni alınmıştır. Uygulamalara 2019-2020 eğitim öğretim yılının ikinci dönem başlangıcı olan 3 Şubat 2020 tarihinde başlanmış; COVID-19 pandemisinden dolayı eğitim öğretime ara verilen 16 Mart 2020 tarihinde uygulamalar sonlandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Okul öncesi dönem çocuklarının cinsiyet ve yaşlarına göre ince motor becerilerinin incelendiği bu araştırmada, uygun istatistiksel analiz için öncelikle verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Ölçek puanlanma kriterlerine göre değerlendirme yapılarak ölçekten alınabilecek en düşük puan 0 (26x0) en yüksek puan ise 72 (26x2) olarak hesaplanmıştır. Turgut ve Baykul (1992) ölçek maddeleri olumlu ve olumsuz uçlarda puanlandığı için bir katılımcının değerlendirme sonucunun ortalarında bir yere düşmesi durumunda bu katılımcının ortalama puana sahip olduğunun varsayılabilceğini ifade etmiştir. Buradan hareketle araştırmada kullanılan üç değer ile değerlendirilen ölçme aracının başlangıç noktası 0 olarak alındığında 1 değerinin (becerinin bir bölümünün gözlenmesi) orta noktaya denk geldiği varsayılarak ölçekten elde edilebilecek genel ortalama 26 (26x1) olarak hesaplanmıştır. Elde edilen değerler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Çarpıklık ve basıklık değerleri

		Çarpıklık	Basıklık
Cinsiyet	Kız	0.080	-0.945
	Erkek	-0.136	0.188
Yaş	60-65 Ay	-0.177	-0.089
	66-72 Ay	0.049	-0.319

Çarpıklığın ve basıklığın ± 1 arasında değerler almasıyla verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir (George ve Mallery, 2016). Tablo 1’de yer alan çarpıklık ve basıklık değerleri ± 1 arasında olduğundan yani veriler normal dağılım gösterdiğinden, araştırmada parametrik testler kullanılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve yaş değişkeni için bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Ölçekten elde edilebilecek ortalama puanın ($\bar{X}=26$) altında ve üstünde olma durumuna ilişkin bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre ortalama sonuçları

		Ortalamanın Altı		Ortalamanın Üstü		Toplam	
		n	%	n	%	n	%
Cinsiyet	Kız	5	14.7	29	85.3	34	100
	Erkek	12	26.1	34	73.9	46	100
Yaş	60-65 Ay	13	32.5	27	67.5	40	100
	66-72 Ay	4	10.0	36	90.0	40	100

Tablo 2’de çocukların İnce Motor Beceri Ölçme Aracından aldıkları puanlar incelendiğinde, %21.3’ünün ortalamanın altında olduğu, %78.7’sinin ise ortalamanın üstünde olduğu görülmektedir. Kız çocuklarının %85.3’ü ortalamanın üstünde yer alırken, erkek çocuklarının %73.9’u ortalamanın üstünde yer almıştır. Yaş grupları içerisinde 66 ay üstündeki çocukların %90’ı ortalamanın üstünde bir puan alırken, bu oran 66 ayın altındaki çocuklarda %67.5 olarak bulunmuştur.

Yaş değişkenine ilişkin elden edilen bulgular Tablo 3’te; cinsiyet değişkenine ilişkin elden edilen bulgular ise Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 3. Yaş değişkenine göre bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Yaş	n	\bar{X}	t	sd	p
60-65 ay	40	29.40	-2.41	78	0.018
66-71 ay	40	33.20			

Tablo 3 incelendiğinde; yaş değişkeni açısından çocukların ince motor beceri puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t_{78}=-2.41$; $p=0.018$). 66-71 aylık çocukların puan ortalaması ($\bar{X}=33.20$) 60-65 aylık çocukların puan ortalamasından ($\bar{X}=29.40$) anlamlı olarak daha yüksektir. Bir başka ifade ile büyük yaş grubunda olan çocukların puan ortalamalarının küçük yaş grubunda olan çocuklara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan araştırmalar incelendiğinde de büyük yaş grubunda olan çocukların ince motor becerilerinin küçük yaş grubunda olan çocuklara göre daha iyi olduğu görülmüştür. Manna vb. (2018)'nin 5-10 yaş arasındaki çocukların ince motor beceri puanları ile yaş değişkeni arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırmalarında yaşın ince motor beceri puanlarını açıklamada anlamlı bir yordayıcı olduğu ve yaşın ilerlemesine bağlı olarak ince motor beceri puanlarında artış meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Usbaş (2020)'in 48-95 ay arasındaki çocukların motor gelişimlerini incelediği araştırmasında, ince motor beceri puanlarının yaşa bağlı olarak anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür. 3-6 yaş arasındaki çocukların motor becerilerinin incelendiği bir başka araştırmada ise yaşa bağlı olarak çocukların ince motor beceri puanlarında anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Çocukların, yaşlarının ilerlemesiyle birlikte kavrama ve el göz koordinasyonu gibi ince motor becerilerde uzmanlaştıkları araştırma sonucuna yansımıştır (Dourou vb., 2017). Benzer şekilde Taştepe ve Köksal Akyol (2019)'un araştırmalarında da çocukların yaşının ilerlemesi ile birlikte ince motor beceri puanlarının farklılaştığı, kavrama ve el göz koordinasyonu gibi ince motor beceri alt alanlarında yaşı büyük olan grubun daha iyi performans sergilediği sonucuna ulaşılmıştır. Gelişimin farklı alanlarında olduğu gibi ince motor gelişim alanında da yaşa bağlı büyüme ve olgunlaşma, bu becerilerin kazanılmasında önemli yer tutmaktadır. Çocukların yaşının ilerlemesi ve çevresel uyaranlara maruz kalmaları ile ince motor beceriler üzerindeki kontrol ve yetkinlikleri de artmaktadır (Payne ve Isaacs, 2017).

Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{X}	t	sd	p
Kız	34	33.06	1.89	78	0.062
Erkek	46	30.00			

Tablo 4 incelendiğinde; cinsiyet değişkeni açısından çocukların ince motor beceri puanlarında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$). Literatürde yer alan araştırmalar incelendiğinde cinsiyetin, çocukların ince motor becerileri üzerinde rolünün ve belirleyici etkisinin olmadığını ifade eden araştırmalar olmakla birlikte cinsiyete bağlı olarak motor becerilerde değişimler meydana geldiğini ortaya koyan araştırmaların da yer aldığı görülmüştür. Qi vb. (2018) tarafından yapılan araştırmada 5 yaş grubundaki çocuklara 24 hafta süren bir egzersiz programı uygulanmış ve cinsiyet değişkeninin ince motor beceri puanları üzerinde bir farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kavalcı ve Kalkavan (2019) da 4-6 yaş arasındaki çocukların motor becerilerini inceledikleri araştırmalarında kız ve erkek çocuklarının ince motor becerilerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı sonucunu elde etmişlerdir. Usbaş (2020)'in 48-95 ay arasındaki çocuklar ile yaptığı araştırmada 48-53 ay, 60-71 ay ve 84-95 ay arasındaki çocukların ince motor puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği fakat 54-59 ay ve 72-83 ay arasında bulunan çocukların ince motor

puanlarının cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Suggate vb. (2017) 5-9 yaş arasında yer alan çocukların oyun aktiviteleri ile ince motor becerileri ve kelime bilgileri (sözcük dağarcığı) arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada ebeveyn değerlendirmesine bağlı olarak çocukların ince motor aktiviteleri ve uzmanlık düzeylerine ilişkin sorularak değerlendirilmiştir. Araştırmanın asıl amacı olmamasına karşın cinsiyetin ince motor beceriyi yordama durumuna da bakan araştırmacılar cinsiyetin ince motor becerileri yordayıcı bir faktör olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Brezilya'da yapılan bir çalışmada ise annelerin çocukların motor gelişim performanslarına ilişkin tahminleri ve eş zamanlı olarak bir uzman tarafından değerlendirilen gerçek performansları karşılaştırılmıştır. Annelerin tahminlerine göre kız çocuklarının ince motor beceri alanında daha iyi performansla sahip oldukları sonucu çıksa da ölçülen gerçek performans sonuçlarına göre kız ve erkek çocuklar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır (Silva, Flôres, Corrêa, Cordovil ve Copetti, 2017). Cinsiyetin çocukların ince motor becerileri üzerinde etkili olduğu sonucunu ortaya koyan araştırmalar da ilgili literatürde yer almaktadır. Kıvanç (2020) 24-36 aylık çocuklar ile yaptığı çalışmada kız çocuklarının ince motor beceri alanında erkek çocuklara göre daha iyi performans gösterdiği sonucuna ulaşmış ve ortaya çıkan farklılıkların toplumların cinsiyet rollerine göre çocuklara yüklediği görev, sorumluluk ve beklentilerden dolayı meydana gelebileceğini vurgulamıştır. Usbaş (2020) çalışmasında kız çocukların erkek çocuklara göre ince motor becerilerinin daha iyi olduğunu ve istatistiksel açıdan kız çocukları ile erkek çocuklar arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıktığını ifade etmiştir. Silva vb. (2018), 36-48 ay arasındaki çocukların cinsiyetleri ile psikomotor becerileri arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada kız çocukları ile erkek çocuklar arasındaki ince motor beceri farkının istatistiksel açıdan anlamlı olduğu ve kız çocuklarının erkeklere göre ince motor becerilerinin daha iyi olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Cinsiyet değişkenine göre meydana gelen bu değişiklikler kız ve erkek çocukların biyolojik farklılıklarından meydana gelebileceği ifade edilirken bir yandan da kültürel farklılıklar ve toplumun cinsiyet rollerine göre çocuklara yükledikleri sorumluluklardan dolayı ortaya çıkabileceği de belirtilmektedir (Gabbard, 2014; Kıvanç, 2020). Bu çalışmada ise cinsiyetler arası farklılığın ortaya çıkmamasında okul öncesi eğitim ile birlikte çocukların benzer uyaran ve uyarıcılara maruz kalmalarının ve eğitim programları sürecinde eşit şekilde desteklenmiş olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, 60-71 aylık çocukların ince motor becerilerinin yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda çocukların ince motor becerileri yaşa göre değişmektedir yani çocukların yaşlarına bağlı olarak büyüme ile ince motor becerileri de artmaktadır. Cinsiyet değişkeni açısından ise çocukların ince motor beceri düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Çalışma grubunun sayıca az olması çalışmada bir sınırlılık oluşturmaktadır. Yapılacak yeni çalışmalarda, bu yaş grubunda olan çocukların olduğu farklı okul öncesi eğitim kurumları seçilerek çalışma grubu sayısının daha fazla olması ve çalışmadan elde edilen bulguların genellenebilirliğinin artması sağlanabilir.

- Çalışmada kız ve erkek çocukların ince motor becerileri arasından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüş ve okul öncesi eğitimin eşit şartlar sunarak benzer uyaranlar sağlamanın yansımaları olarak düşünülen bu sonuca yönelik farklı coğrafi bölgelerde bulunan okul öncesi çocuklarıyla bu durum tekrar sınanabilir.
- İleride yapılacak olan araştırmalarda okul öncesi dönemde yer alan tüm yaş gruplarının dahil edildiği korelasyonel çalışmalar planlanarak yaşa bağlı büyüme ve ince motor beceriler arasındaki ilişki incelenebilir.

Atıf için (How to cite)

Yavuz, EC., Güney, M. ve Taştepe, T. (2021). 60-71 Aylık Çocukların İnce Motor Beceri Düzeylerinin Yaş ve Cinsiyet Değişkenleri Açısından İncelenmesi. *Çocuk ve Gelişim Dergisi*, 4(7), 1-11.

Kaynakça

- Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2019). <http://ankara.meb.gov.tr/www/egitim-istatistikleri/icerik/24>, 15.10.2019
- Berk, L. E. (2012). *Infants and children: Prenatal through middle childhood*. Boston: Pearson.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2007). *Research methods in education*. New York: Routledge.
- Çoknaz, H. (2017). *Psikomotor gelişim: Doğum öncesinden ölüme kadar*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Dinehart, L. ve Manfra, L. (2013). Associations between low-income children's fine motor skills in preschool and academic performance in second grade. *Early Education & Development*, 24(2), 138-161.
- Dinehart, L. & Manfra, L. (2013). Associations between low-income children's fine motor skills in preschool and academic performance in second grade. *Early Education and Development*. 24. 138-161. 10.1080/10409289.2011.636729.
- Dourou, E., Komessariou, A., Riga, V. ve Lavidas, K. (2017). Assessment of gross and fine motor skills in preschool children using the Peabody Developmental Motor Scales Instrument. *Eur Psychomotricity J*, 9, 89-113.
- Ericsson, I. (2008). Motor skills, attention and academic achievements. An intervention study in school years 1-3. *British Educational Research Journal*, 34(3), 301-313.
- Gabbard, C. P. (2014). *Lifelong motor development*. London: Pearson.
- George, D. ve Mallery, P. (2016). *IBM SPSS statistics 23 step by step: A simple guide and reference*. New York: Routledge.
- Grissmer, D., Grimm, K. J., Aiyer, S. M., Murrell, W. M ve Steel, J. S. (2010). Fine motor skills and early comprehension of the world: Two new school readiness indicators. *Developmental Psychology*, 46, 1008-1017.
- Haywood, K. M. ve Getchell, N. (2019). *Life span motor development*. Illinois: Human kinetics.
- Houwen, S., Visscher, C., Koen, A. P. M. ve Lemmink, E. H. (2009). Motor skill performance of children and adolescents with visual impairments: A review. *Exceptional Children*, 75, 464-492.
- Kalıpçı Söyler, S. (2019). *İnce motor eğitim programının anasınıfına devam eden çocukların ince motor beceri, hazır bulunuşluk düzeyleri ve öz-düzenleme becerilerine etkisi*. Doktora tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Kavalcı, İ. ve Kalkavan, A. (2019). 4-6 yaş grubu çocukların Bruininks-Oseretsky Testine göre motor gelişim düzeylerinin araştırılması. 3. Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongresi 19-21 Ekim 2019 içinde (s. 162-172).
- Kıvanç, R. (2020). *24-36 aylık çocuğu olan annelerin öz yeterlik algıları ve çocuk yetiştirme tutumları ile çocuğun motor gelişimi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Manna, S., Pal, A. ve Dhara, P. C. (2018). Fine motor skills and its growth pattern in variation to age and gender on Bengali (Indian) primary school children: A cross sectional study. *International Journal of Health Sciences and Research*, 8(5), 51-61.
- Payne, V. G. ve Isaacs, L. D. (2017). *Human motor development: A lifespan approach*. New York: Routledge.
- Payr, A. (2011). *Der Zusammenhang zwischen der motorischen und kognitiven Entwicklung im Kindesalter: eine Metaanalyse [Relation between motor and cognitive development in children: A metaanalysis]*. Doktora tezi, Konstanz Üniversitesi, Konstanz.
- Pekdoğan, S. (2018). Sınıf öğretmenlerinin ilkokula hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimden beklentileri. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 31(2), 11-22.
- Qi, Y., Tan, S., Sui, M. ve Wang, J. (2018). Supervised physical training improves fine motor skills of 5-year-old children. *Revista Brasileira de Medicina do Esporte*, 24(1), 9-12.
- Silva, M. L. D., Cavalcante, L. I. C., Heumann, S. ve Lima, T. V. R. (2018). Relationship between gender and psychomotor performance of children in Belém, Brazil. *Ciência & Saúde Coletiva*, 23(8), 2721-2730.
- Silva, S. D., Flôres, F. S., Corrêa, S. L., Cordovil, R. ve Copetti, F. (2017). Mother's perception of children's motor development in Southern Brazil. *Perceptual and Motor Skills*, 124(1), 72-85.
- Suggate, S., Stoeger, H. ve Pufke, E. (2017). Relations between playing activities and fine motor development. *Early Child Development and Care*, 187(8), 1297-1310.
- Taştepe, T. ve Köksal Akyol, A. (2019). 36-47 aylık çocuklarda Peabody Motor Gelişim Ölçeği-2'nin uyarlama çalışması ve motor gelişimin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(223), 61-82.
- Turgut, M. F. ve Baykul, Y. (1992). *Ölçekleme teknikleri*. Ankara: ÖSYM yayınları.
- Usbaş, H. (2020). *Miller Fonksiyon ve Katılım Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması ve 48-95ay arası çocukların motor gelişimlerinin incelenmesi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Vander Fels, I. M. J., Te Wierike, S. C. M., Hartman, E., Elferink-Gemser, M. T., Smith, J. ve Visscher, C. (2015). The relationship between motor skills and cognitive skills in 4–16 year old typically developing children: A systematic review. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 18, 697-703.
- Wei, X. (2016). Research on status quo of fine motor skills children aged 3 to 6: Case analysis of kindergartens Nanchong, Sichuan. *Asian Social Science*, 12(4), 125-130.
- Woll, A. ve Everke, J. (2007). Cognition and motor activity in childhood correlation and causation. *ICSSPE Bulletin Feature: Physical Education in Early Childhood*, 51, 33-37.
- Zoghi, A., Gabbard, C., Shojaei, M. ve Shahshahani, S. (2019). The impact of home motor affordances on motor, cognitive and social development of young children. *Iranian journal of child neurology*, 13(2), 61-69.